

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak:

<i>Helyben házhoz hordva:</i>		<i>Vidéken postai osztályon:</i>	
Egész évre	12 frt	Egész évre	14 fit
Fél évre	6 "	Fél évre	7 "
Negyed évre	3 "	Negyed évre	3.50
Egy óra	1 "	Egy óra	1.20

Kiadóhivatal:

Az „Aradi Nyomdatársaság”, főút 51. sz. a., hová hirdetések, előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok küldendők.

Hirdetések díja:

Hat b. pént sor egyszer 6 kr
Minden következőnél 4 kr
Bélyegdíj külön 30 kr
Nyilv. sora 15 "

Szerkesztőség:

Az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Bérmentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

Kéziratokat vissza nem küldünk.

Az új kormány programja.

Arad, november 21.

Méltó és jogosult érdeklődéssel várta a magyar nemzet új kormányának a képviselőház előtti programmszerű hivatalos nyilatkozatát. A nyilatkozatok tartalma teljesen megfelelt az ahhoz fűzött várakozásoknak: nem hozott meglepetéseket, de nem is nyújtott kevesebbet; pedig ezzel sok van mondva, tekintve azon legendászerű híresztelésekre és tervezetésekre, melyekkel a felcsigázott közvélemény az interregnum alatt az új kormány liberalizmusát és reformmunkásságát magának kiszinezte. A nemzeti párti sajtó lelkiismeretlen taktikája természetesen ebbe is belejátszott, mint a hogy mindenütt meglátszik a keze nyoma, a hol a közhangulat megtévedésének állapotaink fejlődésére való káros visszahatása konstatalható.

Igy történt, hogy a mikről még csak egy felévvél ezelőtt álmodni sem mertünk, s ma mint a megvalósítás küszöbén álló vívmányok képezik államiságunknak beillesztendő zárköveit, hogy e vívmányok fitymáló kicsinyléssel fogadtattak az Apponyisták által, családkeül kvalifikáltattak, melyek a szabadelvűpárt uralmának haladékokat szerezni vannak hivatva a nélkül, hogy a kormány vagy pártja annak megvalósítására komolyan törekednék.

Ravasul van kieszelve az Apponyiszövetkezet destruktív taktikája, de mégis keresztül látni rajta. A minden áron való oppozíciónak, a programmtalan ellenzéki párt fennállásának jogcímét akarják biztosítani s a közvéleményt preparálni már jó eleve azon eljárásukra, melynél fogva a haladéktalanul foganatba veendő radikális reformok ellen tornyosuló nehézségért a kormányt államférfiúi tapintat és körültekintés hiányával vádolhassák, ellenben ha a dolgok természetes egymásutánjában egyik-másik reform megvalósítása a szükséges előfeltételekhez és haladékokhoz köttetik: odakiálthassák a programját előterjesztő miniszternek. **Rezerve.**

Hogy a radikális, csaknem társadalmi forradalom eredményeként minősíthető szakítás az eddig nálunk, társadalmi és egyházpolitikai tekintetben uralkodott konzervativizmussal nem volt inicizálható a korona előleges beleegyezése nélkül, magától értetődik; de hogy éppen a nemzeti párt ignorálja szándékos malicziával a koronának, mint a törvényhozás egyik egyenrangú faktorának alkotmányos jogait a törvények alkotásánál s a királytól kieszközölt engedményeket nem vívmányoknak, hanem a Burg asztaláról aláhullott morzsáknak csufolja, melyek a magyar parlamentarizmus függőségét csak jobban kitüntetik, ez oly szégyenletes hypokrizis, melyet csak egy olyan párt

részéről lehet megérteni, mely a létfeltételét képező hatalmi céljait hazug színekkel kénytelen nemzetire festeni.

Midőn ezuttal a mai képviselőházi ülés korszakotalkotó eseményét kívántuk méltatni, csak kelletlenül tértünk ki az Apponyisták kicsinyes praktikáira, melyek a nagy idők és események keretébe sehogyan sem illenek, de kénytelenek voltunk vele, mert ime Apponyi a miniszterelnöki enuncziáció után kijelentette, hogy ő neki csak a **n e m z e t i** politika iránt van érzelme s egyebekben pedig ezután is a legridegebb oppozíciót fogja szem előtt tartani. Ez a pyramidalis okvetetlenkedés magyarázat nélkül nem érthető, valamint az új kormány által inaugurált reform-éra is csak úgy méltatható teljes jelentőségében, ha a nemzeti párti hazugságok előbb mindig kellő értékre redukáltnak.

Wekerle miniszterelnök programbeszéde különben kiterjedt a válság keretét képező összes kérdésekre, de a kiegyezési alap változatlan fenntartásának hangsúlyozása felesleges volt, mert az állam alaptörvényei mindenféle kormány- és pártválságoknak felette állanak, s belső vagy kívülről jövő katasztrófák nélkül ujjá alakításuk szüksége, sőt **l e h e t ő s é g e** egyszerűen lehetetlen s épen azért mi sem jellemzi jobban a nemzeti párt politikájának rosszhiszeműségét, mint hogy a világot azzal ámitja, miként ő a kiegyezési alapon nemzeti irányban fogja fejleszteni.

A közigazgatás államosítását szintén programjába vette az új kormány azzal a lényeges módosítással, hogy annak keresztül vitelét a községek rendezésével fogja kezdeni. Valljuk meg őszintén, hogy régen azon kellett volna kezdeni. Valamint homokra nem lehet házat építeni, úgy abszurdum volt a mogyorófa pálcza alul felszabadult félvad emberekből álló községek autonómiájára megyei önkormányzatot alapítani. A községi hatóság egyetlen intelligens tagja, a jegyző, tulajdonképen alárendelt hatáskörrel bír, s csak értelmi fensőbbségénél fogva tudja helylyel-közzel szükséges befolyását a kupaktanácsban biztosítani.

A községek előzetes reformja különben már azért is okvetlenül szükséges, mert az eddig a papok által vitt anyakönyvelést ezután a községi előjáróság fogja vezetni, s később a polgári házasság behozatalánál a házasság felek egybeadását eszközölni.

Másik újítás a programban az, hogy a közigazgatási bíróság reformja, valamint a tisztviselők szolgálati pragmatikája szintén előre került a közigazgatás reformjának sorrendjében. Ez nem csak liberális, humanus vonás a kormány politikájában, hanem a kilátásba vett refor-

mokra való tekintetből — midőn közigazgatási tisztviselők lesznek hivatva a családélet összes, az államot érintő viszonyaiban a papságot helyettesíteni — okvetlenül szükséges is. Azonkívül biztosítéka ez annak, hogy a kormány ama kijelentését, mely szerint súlyt fektet a választások tisztasága- és szabadságára, komolyan veszi.

Az igazságügyi és közgazdasági politikát illetőleg az új kormány a régi menderben fogja tevékenységét folytatni, egyebet nem is tehet, mert hiszen itt, a Szapáry-kabinet is radikális és szerencsés politikát követett. A vallás politikája és a házassági jog reformja megosztva fog keresztül vitetni. Az izraeliták reczepecciója és a vallás szabad gyakorlata, valamint a polgári anyakönyvelés haladéktalanul keresztül fog vitetni, ellenben az általános polgári házasság csak elvileg proklamáltatott, míg ez utóbbi keresztülvitelének közelebbi körülményeire nézve a korona fenntartotta elhatározási jogát.

Alig képzeljük, hogy ezt — reális alapon — másképp is lehetett volna proklamálni. Az általános polgári házasság intézményének behozatala az előbbiektől van föltételezve s kivitelének részletei amazoktól függenek; azonkívül ez az, ami a legnagyobb nehézségekbe ütközik. Hogy tehát itt a király további elhatározását fenntartotta és hogy a kormány ezt a reformok egymásutánjának végére tette, az nem **r e z e r v a t**, mint az ellenzékiek hangoztatták, hanem **r e a l i t á s**, **b ö l c s e s é g**, mely a nehézségeket megosztva küzdi le, nyilvánvaló lévén, hogy ha egyszer a vallás szabadság, a zsidó reczepecció és polgári anyakönyvelés törvénybe iktatva és proklamálva lesz, akkor az általános polgári házasság a kérdések logikus összefüggésénél fogva szükségképen adódik és keresztülvitelére csak a módozatok kérdése.

Belföld.

Mit akar a „Magyar Állam”?

Püspöki tanácskozás lesz — a „Magyar Állam” híre szerint — minden valószínűség szerint, a jövő napokban, ha a kormány a polgári házasságról s a vallás szabadságról hivatalos programjában nyilatkozni fog. Amint a M. A. értesülve van, a püspöki kar több nagytisztviselő tagja nemcsak egy közös párttorlevél kibocsátását, hanem egy tartományi zsinat tartását is szükségesnek tekinti, melyen a magyar katolikus egyház az állam által felvetett kérdésekben álláspontját s követeléseit szabatosan megjelölő. Az ultramontan lap reméli, hogy e terv általános örömmel fog fogadtatni, annál is inkább, mert több főpásztor elhatározta, hogy a mennyiben esetleges politikai intrikák folytán az országos zsinat terve elejtetnék, egyházme gy e i z s i n a t o k a t f o g n a k

tartani, melyek oly inicziatívát fognak képezni, melynek hatása alól az alpapság hangulatára s a püspöki megingott tekintély visszaállítására való tekintetből senki magat ki nem vonhatja. Tervben van, hogy e zsinattal egyidejűleg a világi katolikusok tekintélyesebbjei is tanácskozássra hívassanak meg a kath. autonómia szervezése tárgyában, mely a vallás-szabadság után az állam részéről meg sem akadályozható. Egy idejűleg akció indul meg a katolikus alapoknak a katolikusok részére való átadása végett. A M. Allam mindezen, egészen képzeletbeli híreket, kitűnő örömmel üdvözli s a maga szakállára a kultúr-harcznak olyan programját ajánlja, mely egyházi körökben is élénk derűtséggel fog találkozni.

A bűnvádi eljárás.

A bűnvádi eljárás reformja tárgyában ez-előtt négy évvel a képviselőház elé terjesztett törvényjavaslatot a jelenlegi igazságügy-miniszter, mint tudva van, újlagos átvizsgálás alá vétette, elrendelvé egyúttal annak kiegészítését is, különös tekintettel a sajtóeljárásra. A javaslatnak ily irányban való átdolgozása, a beszerzett szakvélemények tekintetbe vételével, immár annyira haladt, hogy a törvényjavaslat rövid idő alatt ismét a képviselőház elé lesz terjeszthető. Tervbe van véve a büntető eljárás reformjával kapcsolatosan a jövedéki büntető eljárásnak törvényhozási uton való szabályozása is.

Az új kabinet az országgyűlés előtt.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, november 21.

Az országgyűlés mindkét házában mai ülése iránt rendkívül élénk érdeklődés nyilvánult. Körülbelül már egy hét óta úgy a képviselőház, mint a főrendiház mai ülésére lefoglaltak minden karzati jegyet s így a közönség, mely már korra reggeltől fogva ostrom alatt tartja a képviselőház és a főrendiház titkári hivatalait, a hol a karzati jegyeket kiszolgáltatták: ma egyetlen jegyhez sem juthatott.

A képviselőház előtt a Sándor-utaza zsufolva volt a kíváncsi tömegtől, melyben a rendőrök a szokottnál nagyobb számukkal is alig tudták föntartani a rendet.

A képviselőház ülése déli 12 órakor vette kezdetét. A képviselők, bátran mondhatjuk, teljes számmal már fél 12 előtt ott zibongtak a ház folyósóin, amelyeknek népeisége, tarka, mozgalmas világa emlékeztet a ház legszenzációsabb napjaira, minők valának csak legutóbb a véderő-vita, a Tisza-kabinet lemondása, stb.

Fönn a karzatokon rég látott diszes és előkelő közönség foglalt helyet. A közönség javarésze hölgy és majdnem kivétel nélkül a legelőkelőbb körökből valók mind. Ehhez képest a leghiresebb théatre paré páholyközönsége is hétköznapi látvány. A képviselők jó része is fönn forgolódik a karzatokon, ami eléggé illusztrálja a mai karzat előkelőségét.

A folyósókra behangzik olykor az utcán állást foglalt tömeg zajos éljenzése, jeléül annak, hogy valami notabilitás érkezik.

Leglelkesebb éljenzés-vihar akkor zúgott föl, amikor Wekerle Sándor, a népszerű miniszterelnök érkezett meg. Az éljenzés a Sándor-utca elején túl ki és viharosan hömpölygött a képviselőházig, az utcáról be a ház folyósóira, a hol Wekerlét a képviselők is lelkesen éljenzték. Ebből az éljenzésből kijutott a többi minisztereknek is.

Tizenkét órakor a folyósó beömlött a házba. A képviselők mind helyeiken vannak, csak néhány kisebb-nagyobb csoport van a lehető legelőkelőbbben.

Valamivel 12 órakor foglal helyet az elnöki emelvényen Bárfy Dezső b. elnök, jegyzői kíséretével. Megjelenése a várakozásban izgatott zibongó kedélyeket némileg csillapította. Ki-ki sietett helyére.

Minden szem a jobboldali bejárat ajtaira van függesztve, amelyen az új kabinet fog a ház előtt megjelenni.

Budapest, nov. 21. (Saj. tud. távirata.)

Elnök megnyitja az ülést. A kabinet tagjai még ekkor nem voltak benn. Később a terembe lépő Wekerlét és kabinetjét viharos éljenzés fogadja, melybe a karzat éljenzése is belevegyül. Az elnöki előterjesztéseket türelmetlenül hallgatták. Midőn Wekerle felállt és átnyújtotta a királyi leiratot a kabinet ki-nevezéséről, ismétlődött a viharos éljenzés. Felolvasták ő Felsége leiratát, mely szerint Szapáry felmentetett, Wekerle pedig kinevezetett miniszterelnökké.

Wekerle általános figyelem között felállt, hogy programját kifejtse. Szükségesnek tartja hangsúlyozni, hogy a kiegyezés alapján állnak, melytől nem fognak tágitani. (Zaj szélső balról.) Ez megbízható alapnak bizonyult s emellett maradnak továbbra is; ezen alapon fogja a liberális tevékenységét az új kabinet fejleszteni, a külügyekben is a hhoz

tartja magát, ápolva az eddigi barátságos viszonyokat. Súlyt fektet a parlamenti választások tisztaságára és szabadságára. (Viharos, általános éljenzés.)

Külön csoportba sorozza programja főbb pontjait, a melyek: gazdasági politikánk, a valuta szabályozás keresztülvitele, a pénzügyi adminisztráció szilárdítása, kereskedelmi érdekeinket szerződésekkel biztosítani, tengeri forgalmunkat szélesíteni, a vízszabályozás, a vasuti politika fejlesztése, a mezőgazdaság minden ágának fejlesztése, a mezőrendőri törvény mngteremtése.

Az igazságügyi politikában marad a program a régi. Programja a modern jogállam fejlesztése. A belügyben az adminisztráció államosítása a községi reformból kiindulólag lehet.

Első reform lesz a közigazgatási bíróság reformja, mit követni fognak a szolgálati pragmatika, a fegyelmi eljárás. A valláspolitikai célja az állam tekintélye mellett a vallásbéke megővése. Az izraelita vallás reczeptiója, a vallás szabad gyakorlata és a polgári anyakönyvek behozatala. Ezzel kapcsolatban a február 26-iki rendelet hatályon kívül helyeztetik.

A házassági jogra nézve legfelsőbb helyről engedélyt kapott, hogy az általános polgári házasságot elvileg enuncziálja s hogy az erre vonatkozó javaslatot kidolgozhassa. Ő felsége fenntartotta magának a jogot, hogy a részletekre nézve annak idején határozzon. (Viharos éljenzés jobbról. Rezerva felkiáltás balfelől.)

Ezen program tárgyilagosságot bírálását kéri ellenfeleitől is és jóakaratu támogatást.

Eötvös Károly volt a következő szónok; kijelentette, hogy pártja első sorban az ország függetlenségére törekszik, de a kiegyezést nem tartja alap törvénynek, sem változhatlannak. Sok pontját a programnak helyesli, különben tárgyilagosságot előlegez Wekerle kabinetjének.

Ezután előhuzakodott a függetlenségi-ek egyéb követeléseivel.

TÁRCZA

— November 21. —

A gazdag leány.

— Irta: Bede Jób. —

I.

Nagyon szép és érdekes történet: minden kis leány ide hallgasson.

Volt egyszer egy leány, de nagyon gazdag leány. Nem sértem meg önöket, a kiknek minden soireára új selyem ruhájuk, minden szezonhoz négy új ruhájuk és a mellett a C. lapon tiszta telekkönyvük, áldozatra kész papájuk és ezer métermázsa ösük van, nem sértem meg mondom, ha megmerészelem kockáztatni azt a véleményt, hogy e meséből való leány gazdagabb volt, mint maguk közül akárki, ezt azt is mondhatom, hogy a városban, ha hat gazdag leánynak a pénzét, holmiját, smukját és telekkönyvét összerakjuk, sem érnek föl ennek a gazdag leánynak a kincességével.

Olyan gazdag volt, hogy szerit-számát nem tudta a pénzes raktárainak. Gyémántos karpereczekből például volt anyija, hogy meglehetett volna tölteni belőle egy tiz holdas gazdának az üres kukoriczagóróját; mindennapra három új ruhája volt s a mihez egy-

szer hozzányult, akár ruha, akár arany tárcza lett legyen az, nem kellett még egyszer hozzányulnia, mert rögtön nyat hoztak a helyébe.

A leánynak a papája nagyon vén, öszszakálú ember volt, egy kicsit szélütött, egy kicsit gyengelátó, egy kicsit szükbeszédű. Mindig nagyon sokat mozgott, nézett, és beszélt, még ezt a rengeteg vagyont a leánynak öszszegyűjtötte, hát nem volt baj, ha most már nem tudott mozogni, látni és beszélni. Mindössze ha annyit mozdult, hogy a lányát megcsókolja, annyit nézett, hogy láthassa és annyit beszélt, hogy a nevét kidadogja:

— Aranka.

Igy hívták a leányt, Arankának hívták, a mi legjobb név volt az ő számára.

Annyira híres volt gazdaságáról és pompájáról a leány, hogy a várost, a hol lakott, elnevezték aranyvárosnak, a házait arany házaknak és őt magát aranyos Arankának.

Tették ezt halából, mert az egész város az ő pénzéből élt. Az ékszerészek, szabók, asztalosok, masamódok, suszterek, fehérruhavarrók, keztyüsek, illatszertárosok, virágkereskedők, kocsigyárosok, lókereskedők, házépítők és még sok mások, mindnyájan a leány megrendeléseit teljesítették, abból éltek és gazdagodtak meg.

De hiszik-e Önök, (szóljanak, ha igazán hi-

szik) hogy egy ilyen aranyos leány is megunhatja magát, hogy egyedül egy kicsit szélütött, egy kicsit gyöngé látású és egy kicsit néma öreg emberrel legyen.

Sanyargatta, kinozta, bosszantotta a vén embert. Szeszélyeskedett szeszélyesebben, mint egy primadonna (furcsa! de igaz, hogy több módja volt hozzá) sirt és idegeskedett:

— Apám, apám! — unom magam! — így sirt.

A ruhái, ékszerei, kincsei nem kellett, a fagyaltos csészéket eldobálta, a virágokat összetaposta.

Az apja, a ki valamikor fiatal ember volt és a kinek valamikor volt módjában egy néhány familiánál való udvarlásai közben tapasztalni, hogy mit jelent az, ha egy leány, a kinek semmi java se hiányzik, unja magát — a következőre határozta magát:

— Férjhez adom.

II.

Ezt határozta:

— Férjhez adom.

És azonnal hozzáfogott, hogy megvalósítsa a határozatát.

Becsengette a titkáriját (a ki igen csinos fiatal ember volt) és így szólott hozzá:

— Kedves uram, önnek most évi kéteze-

Apponyi kijelenti, hogy nemzeti politikát támogatni fog, de Wekerle legtöbb kijelentése homályos. Sajnálja, hogy Wekerle most nem enuncziálta, mit régebb mondott, hogy gondoskodni fog az udvartartás szervezéséről, a magyar állam önállóságának megfelelően. Kijelenti, hogy a parlamenti reform érdekében a kuria bíraskodását elegendőnek nem tartja, ellenben sürgeti, hogy a közigazgatási törvények együttesen életbe lépjenek. Rendkívül fontos, a mit a kötelező polgári házasságról mondott. Lehullatta ugyanis a leplet, melylyel eddig egyházpolitikai meggyőződését takargatta. Elárulta, hogy ő, a nemzet szabadelvű vezére, hiva a kötelező polgári házasságnak, hanem megvárja, hogy melyik egyházpolitikai álláspont fogja őt kormányképesé tenni az udvarnál. Végül gyanúsítással fejezte be beszédét, bizalmatlanságot fejezve ki Wekerle iránt, mert mögötte felelősség nélküli titkos befolyások érvényesülnek.

Ugron Gábor szólott Apponyi után, kijelentvén, hogy a kormány programja őt nem elégíti ki.

Ezután Wekerle miniszterelnök felelt a támadásokra. Méltó önérzettel utasította vissza Apponyi gyanúsításait, mert ő tiszta elvi alapon alakította meg kabinetjét, nem kibeszélés látszatért, nem liberális látszatért vette programjába az egyházpolitikai kérdéseket, de mert a szükség követeli és ezért számított minden párt támogatására. A tisztviselők fizetésére vonatkozó javaslat azért késik, mert ebbe a vármegyei tisztviselőket is be akarja venni; egyben kimutatta, hogy Apponyi álláspontja egyházi kérdésekben a lehető legbizonytalanabb.

Wekerle felszólalását pártja viharos tetszéssel fogadta, Apponyinak pedig nagyon rossz napja volt.

Tanügy.

Meghívás.

Arad szabad királyi város iskolaszéke f. évi november hó 24-én, azaz csütörtökön délután 4 órakor a városház emeleti kis-termében rendes havi ülését tartja, melyre a t. iskolaszéki tag urak ezennel meghivatnak.

Tanácskozás tárgyai:

1. A városi számvevői hivatal átirata, az

1883—84-ik, egész 1890—91-ik iskolai évekről 176 tanuló után előírt, összesen 267 frt 65 kr. behajthatlan tandijhátraléknak leiratása iránt.

2. A városi adóügyi osztálynak átiratai 95 tanuló után a lefolyt iskolai évről előírt összesen 137 frt 40 kr. tandijhátraléknak leiratása iránt.

3. Gyermekek Dusan polgári fuiskolába beiratkozott tanuló kérelme tandij-visszatérítés iránt.

4. Simon Karolin igazgatónö kérelme, a volt felsőbb leányiskola V. osztályának igazgatásáért részére megszavazott 100 frt igazgatói tiszteletdíj f. évi július és augusztus hónapokra eső részének kiutalványozása iránt.

5. Az iskolafelügyelő évi jelentése az 1891—92-ik iskolai év tanügyi állapotáról.

6. Az iskolafelügyelő jelentése az iskolai kert ez évi jövedelméről és kiadásairól.

7. Az iskolafelügyelő jelentése, Verner László községi segéd-tanító hatheti szabadságidejének leteltéről.

8. Az iskolafelügyelő jelentése az iskolamulasztásokról.

Aradon, 1892. évi november hó 21-én.

Salacz Gyula,

kir. tanácsos, iskolaszéki elnök.

Időjárás.

Légnyomás: reggel 7 órakor 769,2 mm., délután 2 órakor 771,1 mm. Hőmérséklet reggel 7 órakor $^{\circ} + 2,3$, délután 2 órakor $^{\circ} + 2,5$. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor N. 1. délután 2 órakor EN. 1. Felhőzet: reggel borult, délután többnyire borult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 2 milliméter.

Az

„ARADI KÖZLÖNY“

előfizetési árai:

Helyben	Vidéken
házhoz hordva:	szétküldve:
Egész évre 12 frt — kr.	Egész évre 14 frt — kr.
Fél évre 6 frt — kr.	Fél évre 7 frt — kr.
Negyed évre 3 frt — kr.	Negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy órára 1 frt — kr.	Egy órára 1 frt 20 kr.

Egyes szám ára helyben 5 kr., vidéken 6 kr.

Az előfizetési pénzek, valamint hirdetési és egyéb díjak az „ARADI KÖZLÖNY“ kiadóhivatalának küldendők, ugyszinté ide utalando minden oly ügy, mely a lap anyagi részét illeti.

Mutatványszámokat egy hétig ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal.

Az „Aradi Nyomda-Társaság“.

H I R E K.

November 22. Kedd. Róm. kath. naptár: Cziczelle. — Protestáns naptár: Cziczelle. — Görög-keleti naptár (november 10.): Oreszt. — A nap két 7 óra 18 perczkor, nyugszik 4 óra 15 perczkor.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van kedden és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: polgári iskola. fűdszint.

November 27. Az aradi kaszinó-egylet közgyűlése délelőtt 10 órakor.

December 1. Az aradi színházra hirdetett pályázatok benyújtásának határnapja.

December 12. Dohánybevitel Aradon február 16-ig.

December 18. A kereskedelmi és iparkamara beltagjainak választása a városházán.

forint fizetése van. Meg tud ebből kényelmesen élni?

— Nem.

Hát mit csinál?

— Adósságokat . . .

— Kedves uram, ön egy egészen hétköznapi ember. Adósságot minden számára tud csinálni. Gondoljon ki valami egyebet, a mivel segíthet a sorsán.

— Nem tudok kigondolni semmi egyebet.

— Nos, hát gondolkozom maga helyet én és tanácsolom a következőket: Vegye el felelőségül az én leányomat, odaadom nozományul az egész vagyonomat, a mi tudja megér egy félvilágot.

— Köszönöm — felelt udvariasan a titkár — de nem házasodom. Az ön leányát pedig egyáltalában nem veszem feleségül. Ugy gondolom, hogy nem azért vagyok én önnek hűséges titkára, hogy kötelességem legyen a leányát feleségül venni.

— Igaza van — felelt a vén ember — ne beszéljünk többet erről. Maga számár volt, az marad és az is lesz. Tehát újjön le és írja a mit diktálok?

— „Tisztelt kiadó hivatal! Kérem sziveskedjék az „Aranyosvárosi Hirkovács“ három egymásután következő számába az apró hirdetések közé beiktatni, hogy „egy félvilágot érő leányomat hűvő leányom számára kizárólag

gosan Aranyvárosról való és itt lakó ügyes és művelt férj kerestetik. Jelentkezéseket egy hétig elfogad a kiadóhivatal.“ A hirdetési díjat, soronként két krajczárt levélbélyegekből ide mellékelve küldöm. A jelentkező pályázókat kérem küldjék hozzám.”

— Most titkár ur, adja ide a levelet, hadd irom alá. Így. Tegye mellé a levélbélyegeket és küldje el a „Hirkovács“ kiadóhivatalába.

A titkár úgy tett és elment.

Várták egy hétig, de várták két hétig és három hétig is, azonban jelentkező nem érkezett.

Az Aranyosvárosban lakó fiatal emberek nem akartak vállalkozni a házassági frigyre s megrémültek és mind szétszaladtak, mihelyt megtudták, hogy az apró hirdetésekben lévő kisasszony az aranyos Aranka.

Történt pedig ez a rémület és szétszaladás abból az okból, mert az aranyos Aranka csak a neve és a kinése volt szép, ő maga tragikusan csunya volt.

Pupos volt, törpe, macska szemű és rőt hajú. Brr . . . a hangja rikácsoló volt, a keze számölcsös, a karja rövid.

III.

Árnyába öltözött akármilyen pompásan, nem ke . . . Aranyosvárosban senkinek. hecczet a leány megtudta,

— Külön kiadást adott ki tegnap délután az „Aradi Közlöny“ a képviselőház tegnapi, felette érdekes üléséről. Rendkívüli kiadásunk, dacára nagy terjedelmének, kora délután jelent meg s általános szenzációval olvasták utcákon, kávéházakban. A rendkívüli kiadás tartalmát képező távirati tudósítást vidéki olvasóink mai lapunkban találják meg.

— Személyi hír. Szathmáry Gyula alispán tegnap reggel Alcsillre utazott s résztvett az alcsilli Almay-féle keskenyvágányu iparvasut közizgatási bejárásán.

— A hivatalos lapból. Ő császári és apostoli királyi Felsége, folyó évi november hó 17-ikén kelt legfelsőbb elhatározásával: Fejérváry Géza honvédelmi magyar királyi miniszternek a Lipótrend nagykeresztjét díjmentesen legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

— Aradváros fogyasztási adója. Tegnap tartotta meg az aradi kir. pénzügyigazgatóság Aradváros közönségének képviselőivel az itál, italmérési és fogyasztási adók megváltására a pénzügyminiszter által elrendelt újabb ajánlati tárgyalást. A tárgyalás mint első ízben, úgy most sem vezetett eredményre, mert a város megmaradt első ajánlata mellett, mely szerint az adónemek bérletéért 202,500 frtot ígért. A kedvezőtlen eredmény folytán a pénzügyigazgatóság az adónemek bérbeadására nézve valószínűleg nyílvános árverést fog kitűzni, dacára annak, hogy a város által ajánlott 202,500 frt épen nem megvetendő összeg.

— Csiky Gergely emléke. Az országos színművészeti akadémia növendékei elhalt tanárunk, Csiky Gergely halálának évfordulója alkalmából vasárnap az intézet helyiségéből testületileg kivonultak a kerepesi-uti temetőbe, hogy Csiky sirját megkoszorúzzák. A sirnál Joanovics Jenő emlékbeszédet mondott, Vidor Dezső pedig elszavalta Pekry Károly remek alkalmi ódáját.

— A szabadságharczi emlékek muzeumának javára rendezendő irodalmi és zenestélyek rendezőbizottsága ma délután 6 órakor a Kölcsey-egyesület helyiségében (a polgáriiskolában) ülést tart, melyen az estélyek műsora és napja véglegesen megállapíttatnak. A bizottsági tag urakat lehetőleg teljes számban megjeleneni kéri az elnökség.

— Új albiró. Scharntner Sándor dr, az aradi kir. járásbirósághoz Pécskáról áthelyezett albiró, ma foglalja el hivatalát.

— Laktanyaépítés. Arad szab. kir. város gazdasági széke tegnap délelőtt ülést tartott, melyen a maga részéről jóváhagyta a Kossuth-utcai honvédegyalagsági laktanya kibővítésének munkálataira munkanemenkint megtartott árlejtés eredményét, mely lapunk

rémítő haragra lobbant. Megharagudott az egész Aranyosvárosra.

Haragjában mi telhetett tőle, elhatározta, hogy nem fogja többé gazdagítani az aranyosvárosiakat, hanem elköltözik más városokba. S hogy a hálátlanság ne ismétlődjék, úgy, hogy egy telet az egyik nagy városban, másikat a másikban, a harmadikat a harmadikban fog tölteni. És főképen azt határozta, hogy valamelyik városban, valamelyik farsang alatt férjhez fog menni, ahhoz fog férjhez menni, a ki legelőször kéri.

Fel is készült az utra. Külön vonatokat és fogatokat rendelt. Ugy felpakkolt, mint egy királynő és mint egy színésznő.

A rengeteg vagyonán és toaletjein kívül vitt még magával gardedámokat is. E gardedámok különösek voltak. Mert az aranyos Aranka csuf létere n. m. szerette a csunyat, hát gardedámoknak maga mellé vett a város legszébb leányai közül ötöt, mind fiatalokat, a kik üdék, bájosak, kellemesek és szegények voltak, mint az angyalok.

Szivesen kísérték az aranyos Arankát, mert a gardirozásért szép fizetés járt s az remélték, hogy a fizetésből majd félre tesznek maguknak hozományra valót.

A csunya aranyos Aranka eleintén nagyon örvendett, hogy ez utra indult. Már az első állomás városában rózsaszinben látta jö

ban már közölve volt. Az elért árlejtési eredmény végleges jóváhagyás végett a deczemberi közgyűlés elé kerül.

— Szemle a honvédség felett. Az Aradon állomartása céljából ma délelőtti vonattal érkezik meg György pál Ferencz ezredes, a 8. honvéd gyalogezred parancsnoka, Tereasztkéy László százados kezelő tiszt kíséretében. A szemle, mint halljuk, 8 napig fog tartani és kiterjed egy a kiképzetésre, mint a gazdasági kezelésre is.

— Svéd gyógytornász. Grossmann Jakab dr., deczember hó 15-én új massagen, svédgyógyászati kurzust nyit. Eme, városunkban egyetlen intézet működését a közönség minden alkalommal a legmelegebb pártolásban részesíti, mert számos embernek adta már eddig is vissza megromlalt egészségét. Azt hisszük, hogy a közönség fenti hírünket örömmel veszi.

— Utoállítás. Utoállítás volt tegnap az aradi várban, melyen a város részéről 3, a vármegye részéről pedig 4 hadköteles állították elő. A hadkötelesek közül egy sem vált be.

— „Agyrémek“ czímen a makói „Maros“ vasárnapi számában a következő hirt olvassuk: „Valami levelező a nagylaki kerületből egy csomó agyrémmel kereste fel az „Arad és Vidéke“ czímű lapot, mely csakugyan sietett ezeket az agyrémeket nyilvánosságra hozni. A dolgot azzal kezdődik, hogy Széll Akos lesz a szegedi közjegyző, ki lesz hát a kerület jelöltje? A levelező hármat tud: Meskó Sándort, Széberényi Andort és Mülek Lajost. Mi egyet sem tudunk, s utána jártunk a vármegyénél, hol kisült, hogy ott sem tudnak. Sőt még azt sem tudják, hogy a nagylaki kerület üresedésnek nézne elébe. Következésképen a megyei „klikk“ eddig még nem is dolgozhatott. Hogy fog-e dolgozni, ha a kerület megüresedne: azt sem tudjuk. Nézetünk szerint ezen nem várt esetben is a jelöltet sem Makón, sem Aradon vagy másutt, hanem Nagylakon fogják megállapítani. Es nem fogja azt megállapítani se a központ, se a vármegye, sem a megyebeli „klikk“, sem a levelező ur, hanem a nagylaki szabadelvűpárt. Ott tessék tehát annak idején majd a jelöltet keresni.“

— Új tábori lelkész. Manóilla Fabriczius szabadhelyi gör. kel. román segédlelkész a 8-ik honvéd gyalogezred tartalékában honvéd segédlelkésszé neveztetett ki.

— Kirándulás Aradról Fiuméba. Az „Aradvidéki tanító-egyet“ a jövő husvéti szünidő alatt kirándulást rendez Fiuméba. A kirándulás 6 napi időn belül akként van tervezve, hogy a résztvevők, Aradról indulva, Bu-

dapest és Zágrábon át gyorsvonattal utaznak Fiuméba és vissza. A kirándulás összes költségei, beleértve az oda és vissza utazást, a négy napos fumei tartózkodást és fenntartást, az Abbáziába való kirándulást s az odautazás alatti ételmezést, 50 frtot tesznek, mely összeg a kirándulást rendező bizottságnál öt havi részletben is befizethető.

— Gyászünnepe. Boldogult Schreyer Menyhért, többféle jótékony célú alapítványok alapítója emlékének tisztelőire, ma kedden esti negyed 5 órakor, mint elhalálozásának évfordulója napján, a zsinagógában gyászünnepe fog tartatni.

— Gyógyszertár-eladás. A majoroki „veres kereszt“-hez címzett gyógyszertárt eddigi tulajdonosa, Duha Bálint eladta Róth Loránd aradi okleveles gyógyszerésznek.

— Vörös kakas. Vasárnap este fél 10 órakor Butyán Péter gáji lakosnak Szegiet-utca 1. számú háza ismeretlen okból kigyulladt s födele teljesen a lángok martaléka lett. A baj mellett még az a szerencse, hogy a ház be nem égett. A tüzesetnél a rendőrség részéről Joó Béla ügyeletes rendőrfogalmazó volt jelen. A ház helyrehozatva.

— Váshely-makói-bizosítva. A szentes-váshelyi és a szomszéd vasutak érdekeltsége f. hó 14., 15-én Budapesten a kereskedelmi miniszteriumban egyesülés céljából tanácskozást tartott s az egyesülés feltételei közé a következő pontot is fölvette: Az állami hozzájárulás fele értékéig kap az érdekeltségével összértékű részvényt s az esetben az állami befektetés másik felerészére kibocsátandó részvény az érdekeltség tulajdona marad, mely tartalékalapként kezelteik azon határozott rendelkezéssel, hogy ez a vasutnak Makóig leendő folytatására fordíttassék.

— Meglopta a társát. Krissán Vaszilie szeszgyári munkás nyugodtan aludt társa, Rosu Nikolae mellett s reggel arra ébredt, Rosu eltűnt mellőle s magával vitte a ruháját is, melynek zsebében 16 frt 50 krt kuporgatott. Jelentést tett az esetről, mire a szentannai csendőrség Rosu elfogta és a kibágási bíróság elé állította. Rosu azt akarja elhitetni, hogy pajtása „ajándékozta“ neki a pénzt, melyből már 6 forintot ellumpolt. Atkisérték a járásbíróshoz.

— Temesvár fogyasztási adója. A temesvári pénzügyigazgatóság a napokban tartja meg Temesvártól az adósággal megállapítására nézve az ajánlati tárgyalást. Az összes adónemek kikiáltási ára 308,661 forintban van megállapítva.

— A tamási zendülés örültje. Wagner Alfréd csendőrmester, ki a tamási zendülésnél a százhusz felbőszített ember olgy hősi bátorsággal szelte magát — megörült. Az a rögeszméje, hogy a befogott harminczöt ember miatt verpadra jut. Mindig rögeszmé-

Es mindez ideig nem lévén a gárdedámosság az ipartörvényben szabályozva: a gazdag leány nem tehetett egyebet, minthogy elbocsássa azonnal a leányokat.

S így elmentek szép gárdedámjai sorra egymásután.

Mikor az utolsó is férjhezment a gárdedámok közül: az aranyos Aranka megint egyedül maradt. Bálokba, estélyekre, koncertekre nem hívták, házája nem mentek fiatal emberek, az utcán kikerültek.

Oh, szomora, nagyon szomoru volt a dolga.

Hazament hát, leborult a drága perzsa szőnyegekre és ott kinlódott, sirt, jajveszékelt:

— Ot szegény leány férjhez mehetett egy hét alatt és egy gazdag leány nem mehet férjhez hét év alatt. Miért? Miért?

Mert az öt szegény szép volt, az egy gazdag leány csunya.

— Ez a gazdag leány meséje, melyből megvigasztalódhatnak a szegény, szép leányok.

De ha el akarják hinni, hogy ez a mese igaz, töllem ne kérdezzék, mert én — nem hiszem meg. En ellenben azt hiszem, hogy előbb megy férjhez egy gazdag csunya leány ötször, mint öt szegény szép leány közül egy.

jével tépelődik, néha üldözési mánia démona veszi hatalmába és az egykori hatalmas demona szánalmas látványt nyújt. A derék csendőrmester, ki hivatásának szomoru áldozata, Brassóba utazott ott lakó édesanyjához. Állapotát reménytelennek mondják orvosi körökben, mert oly zuzódásokat szenvedett feje és enykei között nében agylényegét, hogy meggyógyításához nincs remény. Orvosi körökben azt sejtik, hogy a mostani szelid, mélabus tépelődése veszedelmes jelleget ölt, ha jelentkező üldözési mániája még jobban beletemetkezik zavaros gondolatvilágába.

— Egy év után Blau Dávidné borosjenői lakos, múlt év augusztusában elvesztett egy 100 frt értékű gyémánt köves mellstűt, s bárha hirdette a szokásos „keretik a becsületes megtaláló“-t stb, nem birt tulajdonának nyomára akadni. S most, egy év után meglátta az elvesztettnek hitt ékszer Scharcz Czili ugyancsak borosjenői lakosnál, kitől azt el is vette. Schwarcz Czili szivesen odaadta neki, mert — ugy mond — ugy is potom áron vette valami Nyáczé Adámtól, ki meg azt vallja, hogy azt az ékszer, Schwarcz Czili kérésére ingyen engedte át neki. Mindkettőjüket teljelentették.

— Pályázatok. A nagyaradi kir. itélőtábla kerületi joggyakorlati állásra 15 nap alatt, — a tasnádi kir. járásbírósnál irnoki állásra 4 hét alatt, — a karánsebesi kir. törvényszéknél albirói állásra 2 hét alatt — az egri kir. törvényszéknél két jegyzői állásra 2 hét alatt, — a zsi-bói kir. járásbírósnál birói végrehajtói állásra 2 hét alatt.

Hymen.

— Bonts Aurél okleveles tanító, Aradváros községi iskolaszékének jegyzője, a napokban jegyezte el Vingán Drasser Vincze csász. és kir. főhadnagy bájos és szeretetre méltó hűgát, Irma kisasszonyt.

Weitz József okleveles tanító szerdán délután 5 órakor esküszik örök hűséget a minoriták templomában özv. Heumann Antalné kedves és bájos leányának, Róza kisasszonynak.

Gyászrovat.

— Konvalina Rezsóné, egy kedves fiatal asszony elhunytáról vettük mély részvétellel a következő gyászjelentést:

Alólirottak fájdalmas szívvel jelentik minden rokton, ösmerős és jóbarátaik nevében is a felejtetlen jó leány, testvér, sógornő, nagynén, néne és barátnő Konvalina Rezsóné szül. Kollárz Matildnak, 1892. évi november hó 19-én, d. u. 5 órakor, életének 21-ik évében történt gyászos elhunytát. — A megboldogultnak földi maradványai november hó 21-én d. u. 3 órakor fog-nak Wesselényi-utca 18. számú házba a helybeli községi temetőben örök nyugalomra tetni. Az engesztelő gyászmise-áldozat pedig november hó 22-én, d. e. 8 órakor fog a helybeli t. Minorita-atyák szentegyházában az egek Urának bemutatni. Nyugodjék csendesen! Arad, 1892. november 21. Kollárz Erzsébet férj, Schweinhoffer Györgyné, édes anyja, Schweinhoffer György, nevelő atya, Ubl Ferenczné szül. Kollárz Betta, Schweinhoffer Karolin, nővérei, Ubl Ferencz sógora, Ubl Ilona, Ubl Rezső, Ubl Elvira, unoka testvérei, Schweinhoffer György és neje.

Egyletek, Társulatok.

— A „Kölcsey egyesület“ kedden, november 22-én délután 5 órakor saját helyiségében rendkívüli sürgős választmányi ülést tart a következő két tárgy érdekében: 1. Szerződészégés a Könyves Kálmán irodalmi társulat részéről. 2. Kereset közmunkai társulat részéről. Szöllősy Károly, titkár.

A „Kölcsey dalkör“ tisztelt működő tagjai felkérésre a szerda és péntek esteli rendezéses próbákra kivétel nélkül megjelenni. Az elnökség.

Színház.

A színház műsora:

November 22. (Kedd) Jósolt, Csiky vigjátka.
November 23. (Szerda) A dragonyosok, operetta.
November 24. (Csütörtök) Danisoffek.

vendő életét s látta, mint délibáb ragyogványában, tündökölni vágyainak netovábbját: a férjét.

Mert a hova ment bálokba, koncertekbe, estélyekre, vagy ha ő adott bálokat, koncerteket, estélyeket, mindenütt egy egéssz sereg gyönyörű fiatal, mindenütt a nyomában. Ah! mily szépek, daliások és nemesek voltak ez ifjak. Akármelyikükhöz szivesen ment volna férjhez.

Hanem baj volt. A dusgazdag csunya leány csakhamar észrevette, hogy a körülötte lévő udvarló nagy sereg nem miatta van, hanem neki kurizál, nem őt akarja, hanem a gárdedámjait, a kedves fiatal lányokért van, ezeknek kurizál és ezeket akarja feleségül venni.

De nem csak hogy akarja, hanem veszi is.

Mert sorra: egyik napon az egyik, más napon a másik, harmadik napon a harmadik gárdedámzó leány állott eléje és szólott így:

— Kegyes urnóm, én holnap kihajtanék lépni a szolgálatából.

— És miért?

— Férjhez megyek...

— An?

— Igen... Egy igen derék, nagyon szép és gazdag fiatal ember kért meg. Kegyes urnóm ismeri is. Szokott idejárni. Nagyon szeretjük egymást.

November 25. (Péntek) Pajkos diákok, operette; Leánycselsa Bolondok estélye (előszőr.)
November 26. (Szombat) Leánycselsa Bolondok estélye. Paraszthebesület.
November 27. (Vasárnap) Délután Náni, népszínmű; este Ripp van Winkle, operette.

Nagymama.

— November 21. —

Csaknem üres ház előtt folyt le minden ízében poetikus, helyzetekben gazdag vigjáték előadása. A közönség — úgy látszik — nem igen érdeklődött a mi anyaszínésznőnk által kreált nagymama iránt, ami nem is csoda. Follinuszné a czimszeropet végigcsuklotta. Nem az ő egyéniségéhez való szerep ez. Alakításában a minden ízében jószívű, aranyos nagymamából vajmi keveset láttunk, de hallottunk annál több sóhajtást, mit jószívvel elengedtünk volna. Egy-két helyen ugyan eltalálta az igaz hangot, de ez csak fel-felcsillámló lidércfény volt. A közönség nem egy hamar telejti el a Prielle nagymamáját, s így a halvány kópia hibái annál élesebben tüntek szemébe. Bónis (Ernő) a szív igaz hangján beszélt, s hatott is. Tárnoki Gizike (Mártha) az ismert jó volt, s az első felvonás végjelentében szép szavalatával, megkapó játékaival könyveket csalt a közönség szemébe. Szikla ügyes Tódorka volt, s Czirok Rózavali (Szerafiu) jelenését nyílt színen tapsolták meg. Csak azt az egyet nem értjük, hogy miért vették el a szerepet Nyilassytól, ki becsülettel felelt meg annak. Különbön Sziklai ellen sem lehet semmi kifogásunk. Védress (Orkényi), Szepesi (Kosztá) gondos tanulmányra valló alakítást nyújtottak, s a közönség tapsaira rászolgáltak. Pethes (Kálmán) jól hangjánál volt, s ügyesen játszotta meg kis szerepét. Márkus Ilona (Piroska) úgy látszik kezd belemelegedni a játékba; legalább tegnap esti fellépése ezt bizonyítja. A katonás kisasszonyt minden ízében hiven viszatükrözte, s az összjátékot nem kis mérvben emelte. A kisebb szereplők is teljes igyekezettel járultak hozzá az est sikeréhez, s hogy ez kevésbé sikerült nekik, arról csak ők tehetnek. (Hr.)

— A tót leány. Vasárnap este szépen látogatott ház előtt Almási Tihamér népszínműve ment összevágó jó előadásban. Kedves volt a czimszeropben Somlóné, a kinek dalait nyílt színen is megtapsolta s megisméltette a közönség. Pompás alakok voltak Sz. Németh (Miso) és Nyilassi (Borbolya), kik állandó derűtségben tartották a közönséget. Viola (Bandi) jól volt disponálva, szépen előadott dalait megtapsolták. Tárnoki Gizi (Máté Julis) eleven játékaival, kedves gyermekded félnétségével jól hatott. Védressről a legmelegebb elismerés hangján kell megemlékeznünk. Gyarmathi jelentéktelen szerepéből olyan jóízű alakot csinált, mely állandóan lekötötte az érdeklődést. Kivüle Follinuszné (Örsze), Czirok Róza (Ötös Mari) Rózsá (Kospál) és Szepesi (Lipták) váltak ki, mint olyanok, a kik sok igyekezettel s nem kevesebb eredménnyel járultak hozzá az est sikeréhez. (G.)

— A suhancz. Konti operetteje ment vasárnap délután telt ház előtt s Margó Zelmával a czimszeropben. Margó élénken, elevenen játszotta meg Józsit. Pósfay Ella (Eli) szépen énekelt. Konstátálnunk kell hangjának fokozatos, kedvező fejlődését. Sziklai (Bizot) és Nyilassi (Durand) a kacagató elemet képviselték tőlük megszokott ügyességgel. Gergely (Emil), Czirok Róza (Meunierné) és Csátár (Morin) nagyban előmozdították az előadás sikerét. (G.)

Kik az aradi színház bérlői? Gond a László színházi pénztárnok tegnap küldte be hozzánk az ez évi bérlők névjegyzékét, a miből világosan kitűnik, hogy ily bérlő aligha volt még színházunkban. Nem csoda tehát, ha a vidéki színházak harcot folytatnak az aradi színház elnyeréséért. E nagy bérlő sikerében tagadhatlan érdeme van a népszerű pénztárnoknak is, ki nem kimélt semmi fáradságot, hogy ily eredményt mutathasson fel. A bérlők a következők:

Alsópáholy jobbra: 1. Bohus István, mindennapra, 2. Neumann Dániel, páratlan, 3. Maller Ferencz, páros, 4. Végh Aurél, páratlan, 3. Domány József, páros, 4. Jakabffy és Temesvári Jakab, páratlan, 4. Sollenghiné, páros, 5. Dr. Erdődy és Dr. Posgay, mindennapra, 6.

Vásárhelyi Béla, páratlan, 6. Dr. Fényes Kálmán, páros, 7. Purgly János, páratlan, 7. Ortutay Béla, páros, 8. Jakabffy Zoltán, mindennapra, 9. (nagypholy) Takácsy és Jakabffy Dezső mindennap. Alsópáholy balra: 1. Vásárhelyi László, páratlan, 1. özv. Dorkáné, páros, 2. Sármezey, páratlan, 2. Dr. Avarffy Ferencz, páros, 3. Weidenfeld Lajos, páratlan, 3. Steiner Jakab, páros, 4. Fribesiz Miklós, páratlan, 4. Zemplényi Sándor, páros, 5. Wadowszky Gusztáv, páratlan, Ginczig József, páros, 6. Dr. Adler Lipót, páratlan, 6. Vass Mátyás és Miksicsné, páros, 7. Dr. Verzár Gyula, páratlan, 7. Bouts Dóme, páros, 8. Bárány Simonyiné, páratlan, 8. Dr. Avarffy és Dr. Lukácsy Lajos, páros, 9. (nagypholy) Dálnoky Nagylajos és Fábán bíró, mindennap. I-ső emeleti páholy jobbra: 1. Rozsnyay Mátyás, mindennapra, 2. Özv. Glacz Béláné, páratlan, 3. Nagy Gáspár, százados, páratlan, 4. Szakolczay, Mezey és társai, páratlan, 5. Bettelheim Manó mindennap, 6. Petrovics Árzén, páratlan, 7. Müller Károly, páratlan. I. emeleti páholy balra: 1. Dobiás József, páratlan, 2. Kárász, páratlan, 3. Fejér József, páros, 4. Hauser eszredes, páratlan, 3. Walter Berta, páros, 4. Bánhidy báró, páratlan, 5. Andrányi Károlyné, páratlan, 6. Lukácsné, páratlan, 7. Mayer Miksa, páratlan. Van összesen 32 páholy a földszint- és emeleten, tehát mint a névsorból kitűnik, páratlan napokra egytől-egyig kivan bérelve; páros napokra is nagyobb része kivan bérelve, de itt előadásra marad minden párosra 6 páholy. Támlásszék a földszinten. Ormós Péter, Friedmann Ignác, Káldy Gyula dr, Müller Gyula, Klapok Alajos, Simay István, Hamvas Károly dr, Kriván János, ifj. Andrányi Károly, Rendőrségi hadnagyok, Tanító testület 8 drb bérlet szék, Becsey Hugó, Movrin Károly, Papp Constant, Bácskay Béla dr, Rozsnyai Károly, Nagy Lajos vendéglős, Keel Gyula dr, Baross Ferencz, Tarjánai százados, Horváth Mihály, Péchy Sándor, Kövér Antal, Róth Lóránd, Naményi Zsigmond, Hidegh Kálmán dr, Murányi Gusztáv, Szende Tivadar dr, Rózenberg Miklós dr, Sándor Izidor, Grünwald Lajos, Wágner József, Dallos Elek, Farkas József, Fekete Miklós, Farkas Sándor, és végül Ravasz Imre II. emeleti páholy.

— Színházi hírek. Ma Csiky pályanyertes vigjátékát, A jóslatot ismétlik. — Holnap szerdán Villars dragonyosai nagy opera kerül színe. — Nagyban készül a tarsulat Radó K. dr Leánycselsa és Bolondok estélye című vigjátékaira.

— Vidéki színi-kerületek. Az orsz. színészegyesület igazgatósága egy tervet dolgozott ki, mely szerint az országnak színeszeti kerületekre való felosztása által biztosították a vidéki színeszet jövője. A tervet 21 színi-kerület kontemplál. A szegedi kerülethez tartoznak Szeged, Temesvár, Makó és Nagy-Becskerek. A színtársulat október, november, december, január és február hónapokban Szegeden, márczius, április és május hónapokban Temesvárott, júniusban és júliusban Makón, augusztus és szeptember tartama alatt Nagybecskereken működnek.

— Temesvár a magyarságért. Temesvárott mozgalom indult meg, hogy a jövőben az egész téli idény alatt a magyar színtársulat működjen, a német előadások teljes kizárásával. A mozgalom élén Temesvár számos előkelő polgára áll, s a napokban tartanak e tárgyban értekezletet.

— Átvett kritika. Laptársunk, az „Alföld” irta a minap, hogy egyik színházi kritikáját átollózta egyik vidéki lap, csupán a játszó színészek neveit változtatva meg benne. Most az „Aradi Közlöny” részesült a megtisztelő szerencsében, a mennyiben „Pont-Biquet család”-ról irt kritikáját ollózta át hasonló módon és egész terjedelmében egyik közel-vidéki ujság. Ugy látszik néhol a kollegák nem osinálnak a színházi kritikákból valami nagy lelkiismereti kérdést.

Irodalom és művészet.

Czeccilia-ünnepély.

— November 20.

Vasárnap délután 5 órakor Arad elegáns koncertközönsége találkozott Krisspín József hangversenytermében s mindvégig élénk érdeklődéssel kísérte a Czeccilia-ünnepély lefolyását.

Már maga a műsor változatos összeállítása is rászolgált az érdeklődésre, mely fokozódott és a félreismerhetlen tetszés tapsaiban nyilatkozott meg minden egyes piece után.

A műsor első pontját Beethoven 18-ik művének 3-ik számú vonós négyese töltötte be, melyet Budits Mátyás, Budits Adám, Robitsék S. és Nitsch Adolf urak bravúrral, a közönség tapsaitól minden részlet után félbeszakítva játszottak le.

Weber C. M. Ariaja a „Büvös vadász” operából volt a második szám, melyet Nitsch Adolfné urnő énekelt. Szépen csengő s a magasabb számokban is jól érvényesülő üde hangja kellemesen hatott, bár egyszer-egyszer a hangiskola érthető kezdetlegessége vált érezhetővé. Partitúráját zajosan megtapsolták, beléptekor egy szép virágcsokrot nyújtottak fel neki. Az énekhez Nitsch Adolf ur szolgáltatott praeciz zongorakiséretet.

Goltermann S. Románját gondolkán Zimmer János zenedei növendék adta elő szép haladárról tanuskodó ügyességgel, Nitsch Adolf ur zongorakisérete mellett.

Ezután ismét Nitsch Adolfné urnő énekelt el három fülbemászó német dalt, térje ügyes zongorakisérete mellett.

Végül Vieuxtemps II-ik hangversenye következett. Ez volt a műsorozat legérdekesebb száma. Budits Mátyás, Budits Adám zenetanár fia, hegedült igazi virtuozitással. Játékát Nitsch Adolf ur mesteri zongorakisérete mellett zajos siker koronázta.

Az érdekes ünnepélyt, melynek jövedelme az aradi zenede javára fordították, meleg tapsvihár fejezte be.

— Az aradi vértanúk albumát, mely már tavaly egyik disze volt a karácsonyi könyvpiacznak, a „Könyves Kálmán” irodalmi r. társaság harmadik kiadásában bocsátotta közre. Elmondtuk a fényes kiállítású munkáról már első megjelenésekor véleményünk s ezuttal újból kiemelhetjük, hogy a vértanúk albumának, Madách „Ember tragédiájá”-nak és Petőfi költeményeinek diszkiadása mellett egyetlen magyar ember házában sem szabad hiányozni, mert ez a könyv igazán hazaszeregetre tanít fiatal, öregot egyaránt. Az „Aradi vértanúk albuma” könnyed, tárczaszerű modorban, de historiai hűséggel mondja el mindazt, mi ez eszmekörben minden magyarembert kell hogy érdekeljen. A diszkötésű 256 lapra terjedő munkának ára 6 frt 50 kron a kiadó-társaságnál (Kerepesi-ut 19.) és minden könyvkereskedésben kapható.

— Wekerle Sándor és kabinetje czimvel alkalomszerű politikai jellemrajzokat adott ki a „Nemzet” szerkesztőség. Az érdekes könyvben az új kabinet valamennyi tagja egy-egyéniségileg, mint a politikai pályán való eddigi működésében jellemezve van s különösen érdekesek Hieronymi az új belügy-miniszterrel és a Szilágyi Dezső közölt jellemvonások. A könyv egészen élvezetes olvasmányt képez, mert a miniszterek életének és működésének nem száraz, egyszerű rajzát, hanem kiemelkedő és jellemző vonásait adja.

— A „Magyar Geniusz” legújabb száma a szokott gazdag tartalommal s kitűnő illusztrációkkal jelent meg. A magyar közélet jelesei sorozatát Széll Kálmánnal kezdi meg. Ennek arcképét, jellem- és életrajzát közölvén. Utána egy czikk röviden szól az új kormányról s egy remek műmelléklet az új magyar miniszterium arcképeit hozza. A füzetben van Jókai Mórnak egy új elbeszélése „A skrijednicai karitidák”, egy csinos katonai történet Tömörkény Istvántól, Gond Dezső „Ágnes” czimű regényének folytatása, „Vadászaton” Adorján Sándortól, „A szultán” operette kritikája s a változatos apróbb közlemények. A füzet hozza a szép keringőt is, melynek Ferencz Ferdinánd főherczeg a szerzője, s melyet a főherczeg édes apjának, Károly Lajos főherczegnek nevenapjára szerzett.

Táviratok.

Az új kabinet a főrendiházban.

Budapest, november 21. (Saját tud. táv.) A képviselőházi ülés után ugyanezer programot Wekerle elmondta a főrendek előtt.

A főrendiház ülésének kiemelkedő mozzanata Zichy Nándor azon kijelentése volt, hogy előtte az állam tör-

vényei háttérbe szorulnak az isteni törvények előtt.

Wekerle távozásakor zajos ovációkban részesült.

Az új kabinet a szabadelvű körben.

Budapest, nov. 21. (Saj. tud. táv.) A szabadelvű-párt mai értekezletén Wekerle és kabinetjét nagy lelkesedéssel fogadták. A pártra kitűnő hatással volt Wekerle mai szereplése a főrendek és a képviselők előtt, a minnek Wekerle előtt kifejezést is adtak.

Podmaniczky megnyitja az értekezletet s átadja a szót Wekerlenek. (Zajos éljenzés).

Wekerle kijelentette, hogy fölöslegesen ismételné a házban kifejtett programját, csupán kijelenti, hogy pártja nem szimpathiák, személyes érzelmek, hanem tisztán elvi alapon áll, ez erősebb minden egyébnél. Az elvek lobogóját tisztán kapta, ugyanígy vezet a diadalra; ép ezért az elvek tisztaságára a legnagyobb súlyt fekteti. (Eljenzés.). A kormányválságot megelőzőleg nem volt pártválság, csupán eszmék tisztulása, valamint a tenger felső háborgása a fenekén levő gyöngyöt nem érinti. A párt legfőbb törekvése nem csupán összetartás, hanem kitartás. Különös súlyt helyez a kormány és a párttagok szabad vélemény-nyilvánítására, összeforrasztására.

Péchy szólott ezután bizalmát fejezve ki a kormány iránt.

Hasonlóképp beszélt Tisza Kálmán is, ki különben visszautasította Apponyi vádját a titkos befolyásokról. Ő közlegény, és mint ilyen működik.

Szólott még Tibád is, ki szintén üdvözlölte Wekerlét.

Az értekezlet ezután is zajos ovációkban részesítette Wekerlét és a kormány tagjait.

Uj államtitkárok.

Budapest, nov. 21. (Saj. tud. távirata.) Andrásy Gyula gróf elfogadta a belügyi államtitkárságot, kinevezése közelebb megtörténik. Fejér Miklós helyébe földmivelésügyi államtitkárnak Miklós Ödönt kérték föl.

A kolera.

Budapest, november 21. (Saj. tud. táv.) Tegnap kolerában nyolc betegedés, 3 halálozás, ma három betegedés történt délig.

Debreczen szinigazgatója.

Debreczen, november 21. (Saj. tud. táv.) A szinügyi bizottság és tanács Tiszai Dezső kassai igazgatónak adta ki a szinházat.

Megszökött merénylő.

Páris, november 21. (Saj. tud. távirata.) A legutóbbi dinamit-merénylet elkövetője, Lowet anarchista szeretőjével már áthajózott Amerikába.

Közgazdaság.

A hazai öntöző csatornák jövedelmezése. Már két éve, hogy a mezőhegyesi ménesbirtok jelentékeny területét öntözik az épített csatorna vizével; hogy mily nagy hatása van az öntözésnek, a legkelátásabb bizonyíték erre nézve az végeredmény, melyet a ménesbirtok kimutat. Az öntözött réteket négyszer lehetett kaszálni, s hozamuk, szemben a

szomszédos helyen fekvő nem öntözött rétekekkel, száraz szénából óriási volt. Az öntözött réteken termelt 38-92 mm., a nem öntözött réteken pedig 16-82 mm.; a többlet tehát közel 22 mm., csak két forintjával számítva a széna mmázsáját, a termésérték többlet kat. holdanként 44 frt. Ezen kedvező eredmény után elhatározott, hogy még legalább 250 kat. holdnyi területre kiterjesztik a réntözést, mely egyszer és mindenkorra kat. holdanként átlag 40 frtba kerül.

Az arany. A vámlételeknek ezüstben történő fizetésénél vagy biztosításánál a törvény értelmében szedendő aranyárkelet pótlék 1892. évi december hóra tizenkilencz százalékban állapított meg.

Szőlővesszők eladása. A földmivelési miniszteriumhoz Aradról még a következő szőlőbirtokosok jelentenek be eladásra szánt vesszőket: Avarffy Géza (riparia portalis, vialla, herbemont és york-madeira fajokat), Terner Pál dr. (vegyes riparia, jacquez és herbemont fajokat), Steinitz A. Jakabné (vegyes riparia és jacquez-fajokat), Nyáry Béla (vegyes riparia-fajokat), Steiner A. Jakabné (vegyes riparia- és jacquez-fajokat), Marschall Lajos dr. (vegyes riparia-fajokat), Onu Ljubomir (herbemont és york-madeira fajokat).

Őszi napszámok. A földmivelési miniszterium közrebocsátja a szeptember végén beérkezett s a napszámokhoz vonatkozó adatokat. Ez adatokból kitűnik, hogy a Duna balpartján a férfi-napszám 40-100, átlagban 54 kr között ingadozott; a női 25-60, átlagban 34 kr; a gyermeknapszám 20-45, átlagban 34 kr; a Duna-Tisza közén a férfi-napszám 40-110, átlagban 68 kr, a női napszám 30-70, átlagban 40 kr, a gyermek napszám 20-30, átlagban 25 kr, a Tisza jobbpartján a férfi-napszám 35-80, átlagban 51 kr, a női napszám 20-60, átlagban 33 kr, a gyermeknapszám 30 kr, a Tisza balpartján a férfi-napszám 40-90, átlagban 60 kr, a női napszám 30-50, átlagban 40 kr, a Tisza-Maros-szögén a férfi-napszám 50-150, átlagban 92 kr, a női napszám 40-85, átlagban 57 kr, a gyermeknapszám 25-35, átlagban 30 kr, (Aradmegyében a férfi-napszám 80-100, átlag 90 kr.) az erdélyi vármegyékben a férfi-napszám 20-100, átlagban 53 kr, a női napszám 20-70 krajczár, átlagban 40 krajczár, a gyermeknapszám 15-25 kr, átlagban 22 kr.

Állat-betegségek Aradmegyében. A mi megyénk még elég szép statisztikát mutathat fel állategészségügyi szempontból. Előfordult M. Pécskán és N.-Peregen 1-1 veszettség, Ó-Bodrogon s Orczifalván 1-1 takonykór és bőrféreg, Ötvenesen és Pleskuczán 1-1 lépfene, Radnán egy sertésorbán, s Simonyifalván egy bőrféreg, Székudvaron, T.-Váradon, Uj-Panáton 1-1, illetve 2 lépfene, Tövisgyházán 1 veszettség.

Szeszűzlet.

— November 21. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 10.—, kicsinyben 20.50 hordó nélkül, per 100 liter % beleértve 35 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatózsde.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósításai. —

Budapest, nov. 21. d. u. 5 óra.

Gabona	Faj	Irányzat	100 klgamm frt
Buza	bánsági	csend.	7.25 — 7.75
	tiszavidéki	"	7.35 — 8.05
	pestvidéki	"	7.30 — 8.—
	fehérmegyei	"	7.30 — 8.—
	bácskai	"	7.35 — 8.05
Rozs	—	lanyha	6.05 — 6.30
	takarmány	lanyha	4.95 — 5.20
Árpa	égetni való	"	5.40 — 5.90
	sörfőzdei	"	6.20 — 7.20
Zab	—	szilárd	5.45 — 5.75
Tengeri	bánsági	lanyha	4.65 — 4.70
	másnemű	"	4.65 — 4.70
Káposzta-repeze	—	lanyha	—
Köles	—	lanyha	4.45 — 4.60
Buza	tavasza	csend.	7.58 — 7.60
	junius 1892	"	7.49 — 7.50
Tengeri	máj.-jun. 1892	csend.	—
	szept.-okt. 1891	"	4.84 — 4.85
Zab	Bpest sz. tavasz	csend.	—
	" " ősze	"	5.52 — 5.54
Káposzta-repeze	—	aug.-szept. 1891	csend. 11.07 — 11.75

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén

Budapest, 1892. november 21.

Magyar aranyjárdék 6%	—
Magyar aranyjárdék 4%	112.90
Magyar papírdárdék 5%	100.40
Magyar vasnti kölesön	120.75
Magyar keleti vasnti államkötvény I. kibocsátás	—
Magyar keleti vasnti államkötvény II. kibocsátás	—
Magyar keleti vasnti államkötvény III. kibocsátás	118.50
Magyar földtehermentesítési kötvény	—
Magyar földtehermentesítési kötvény záradékkal	—
Temes-bánati földtehermentesítési kötvény	—
Temes-bánati földtehermentesítési kötv. záradékkal	—
Erdélyi földtehermentesítési kötvény	—
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	—
Magyar szőlődezsmaavltsági kötvény	—
Magyar nyerevényorsjegy-kölcson	143.—
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	138.75
Osztrák járdék papírban	97.50
Osztrák járdék ezüstben	97.25
Osztrák járdék aranzban	114.75
18:00-ki államsorsjegyek	141.—
Osztrák-magyar bankrészevény	990.—
Magyar hitelbankrészevény	362.25
Osztrák hitelintézet részevény	315.30
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	5.70
20 frankos arany (Napoleonodor)	9.54
Német birodalmi márka	58.85
London	119.85
20 márkás arany	11.76

Aradvárosi

Évadberlet
53. szám.

színház.

Haviberlet
21. szám.

Kedden, 1892. évi november hó 22-én:

A jóslat.

Az akadémia Teleki pályázatán 100 arannyal jutalmazott vigjáték 5 felvonásban. Irta: Csiky Gergely. Zenejét szerző: Allaga Géza.

Kezdeté 7 órakor.

Légtűneti észleletek Aradon.

Hó és nap	Légnyomás milliméterekben		Hőmérséklet C°	
	legmagasb	legalantabb	legmagasb	legalantabb
Nov. 12	769.1	768.6	7.8	2.3
" 13	68.3	66.5	6.2	1.6
" 14	69.1	68.8	5.8	1.0
" 15	69.0	68.0	5.8	0.8
" 16	68.1	66.7	6.2	2.0
" 17	68.8	67.6	3.0	3.0
" 18	69.5	68.0	2.0	6.0

Hó és nap	Szél		Felhőzet		Észrevétel
	iránya	erőss.	általában	Csap. mm.	
Nov. 12	EK.	2	félborult	—	reggel ködös
" 13	EN.	3	borult	5.0	esős
" 14	EN.	4	borult	—	—
" 15	EN.	3	félborult	—	—
" 16	E.	4	félborult	0.9	este havas eső
" 17	EN.	5	derült	—	—
" 18	K.	3	derült	—	este ködös

Posgay Lajos dr.

Felelős szerkesztő: Vászárhelyi Béla.

Nyilttér.

Dr. Groszmann Jakab

Massage svédgyógyintézete

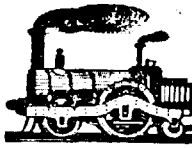
Aradon, Petőfi-utca, a Lyceummal szemben.

Van szerencsém a t. közönséget értesíteni, miszerint december 15-ére új massage svédgyógyászati kurzust nyitok, melyre a t. közönség becses figyelmét felhívni bátorodom.

Tisztelettel:

Dr. Groszmann Jakab.

* E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Vasuti vonatok menetrendje.

Ervényes 1892. évi október hó 1-től.

Aradról—Budapestre :

Állomások	Személy-vonat	Gyorsvon.	Személy-vonat	Személy-vonat	Személy-szállító tehervonat
Arad indul	11.18 délelőtt	8.20 d. e.	9.05 este	5.30 reggel	5.45 délután
Kurtics "	11.45 "	8.38 "	9.36 "	5.57 "	6.40 "
Csaba "	1.15 délután	9.25 "	11.05 éjjel	6.57 "	8.19 este 6.
Szolnok "	4.15 "	11.46 "	2.21 "	—	—
Budapest érk.	7.25 "	1.50 d. u.	5.50 reg.	—	—
Bécs d. v. t. "	6.20 reggel	7.20 este	3.00 d. u.	—	—

Budapestről Aradra.

Állomások	Személy-vonat	Gyorsvon.	Személy-vonat	Személy-vonat	Személy-szállító tehervonat
Bécs d. v. t. indul	10.00 este	8.05 d. e.	2.15 d. u.	—	—
Budapest "	8.10 reg.	1.55 d. u.	9.30 este	—	—
Szolnok "	11.14 d. e.	4.02 "	1.05 éjjel	—	—
Csaba "	2.13 d. u.	5.57 "	3.53 reg.	4.30 regg.	7.10 este
Kurtics "	3.18 "	6.39 este	4.58 "	6.01 "	8.17 "
Arad érkezik	3.45 "	6.57 "	5.24 "	6.35 "	8.45 "

Aradról Gyulafehérvárra és vissza.

Állomás	Szem. vonat	Szem. vonat	Vegy. vonat	Szem. vonat	Állomás	Szem. vonat	Szem. vonat	Szem. vonat	Szem. vonat
Arad ind.	4.30 du	5.46 r.	—	2.24 du	Bukarest ind.	8.00 r.	4.40 du	—	—
Győrök "	5.08 "	6.19 "	—	3.24 "	Brassó "	5.16 du	9.12 e.	—	—
Paulis "	5.14 "	6.30 "	—	3.58 "	Brassó "	7.25 e.	4.30 r.	—	—
Radna "	5.32 "	6.48 "	—	3.30 "	Kolozsv. "	11.10 6.	8.30 "	—	—
Soborsin "	6.38 e.	8.07 d. e.	—	—	Tővis "	3.04 "	1.39 du	—	—
M-Illye "	8.08 "	9.15 "	—	—	Gyfehérv. "	3.40 "	2.19 "	—	—
Déva "	8.32 "	9.44 "	—	—	Piski "	5.40 "	4.14 "	—	—
Piski "	10.00 éj.	10.19 "	—	—	Déva "	5.58 "	4.30 "	—	—
Gyfehérv. érk.	11.22 "	11.55 "	—	—	M-Illye "	6.48 "	5.14 "	—	—
Tővis "	11.58 "	12.38 du	—	—	Soborsin "	8.05 "	6.24 e.	—	—
Kolozsv. "	4.48 "	5.14 "	—	—	Radna "	9.44 de	7.46 "	—	5.38 r.
Brassó "	8.00 r.	10.05 6.	—	—	Paulis "	9.58 "	7.57 "	—	5.50 "
Predeál "	1.11 "	6.39 r.	—	—	Győrök "	10.11 "	8.08 "	—	6.30 "
Bukarest "	9.15 "	12.10 du	—	—	Arad érk.	10.48 "	8.40 éj.	—	7.30 "

Borosjenőről—Csermőre és vissza

Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.	Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.
Arad indul	6.20 reg.	4.40 d. u.	Csermő indul	4.40 reg.	2.40 d. u.
Borosjenő "	9.20 d. e.	7.25 este	Borosjenő érkezik	5.30 "	3.40 "
Csermő érkezik	10.10 "	8.20 "	Arad "	8. — "	6.45 este

Aradról—Gurahonczra és vissza.

Állomások	Szem. v.	Vegy. v.	Állomások	Szem. v.	Vegy. v.
Hpest máv. ind.	8.10 d. e.	9.30 este	Gurahoncz indul	4.00 reg.	2.00 d. u.
Arad "	4.40 d. u.	6.20 reg.	Almás-Alosil "	4.18 "	2.19 "
Ótvényes "	5.00 "	6.41 "	Kotásba "	4.27 "	2.29 "
Zimánd Ujfalu "	5.11 "	6.49 "	Borosseb-B. "	4.48 "	2.52 "
Uj-Szt-Anna "	5.46 "	7.25 "	Kornyeszt-Berz "	4.59 "	3.08 "
Kerek "	5.55 "	7.33 "	Repszeg "	5.08 "	3.15 "
Világos "	6.10 "	7.49 "	Bokszeg-Beél "	5.20 "	3.28 "
M.-Magyarád "	6.18 "	7.58 "	Tamánd "	5.28 "	3.37 "
Pankota "	6.30 "	8.15 "	Borosjenő "	5.45 "	3.57 "
T.-Kurtakér "	6.53 este	8.39 d. e.	Apatelek "	5.56 "	4.10 "
Apatelek "	7.06 "	8.54 "	T.-Kurtakér "	6.11 "	4.30 "
Borosjenő "	7.18 "	9.07 "	Pankota "	6.37 "	5.01 "
Tamánd "	7.38 "	9.23 "	M.-Magyarád "	6.44 "	5.08 "
Bokszeg-Beél "	7.43 "	9.33 "	Világos "	6.52 "	5.17 "
Repszeg "	7.55 "	9.45 "	Kerek "	7.06 "	5.35 "
Kornyeszt-Berza "	8.04 "	9.54 "	Uj-Szt-Anna "	7.20 "	5.55 "
Borosseb-B. "	8.17 "	10.12 "	Zimánd "	7.39 "	6.18 "
Kotásba "	8.35 "	10.30 "	Ótvényes "	7.45 "	6.26 "
Almás-Alosil "	8.48 "	10.43 "	Arad érk.	8.00 "	6.45 este
Gurahoncz érk.	9.03 "	11.00 "	Arad "	1.20 d. u.	5.50 reg.

Aradról Nagyváradra és vissza.

Állomások	Személy-vonat	Állomások	Személy-vonat
Arad indul	5.30 reg.	Nagyvárad indul	10.08 d. e.
Kurtics "	5.57 "	Ósi "	10.19 "
Békés-Csaba "	7.22 "	Less "	10.38 "
Gyula "	7.44 "	Cséffa "	10.54 "
Sarkad "	8.04 "	Szalonta "	11.19 "
Szalonta "	8.40 "	Sarkad "	11.53 "
Cséffa "	8.59 "	Gyula "	12.18 d. u.
Less "	9.17 "	Békés-Csaba "	2.13 "
Ósi "	9.35 "	Kurtics "	3.18 "
Nagyvárad érkezik	9.46 "	Arad érkezik	3.45 "

Aradról—Szegedre és vissza.

Állomások	Szem. v.	Vegy. v.	Teherv. v. sz. sz.	Állomások	Teherv. sz. sz.	Vegy. v.	Személy-vonat
Arad ind.	5.01 reg.	4.30 d. u.	6.10 reg.	Bécs á.v.t. ind.	9.00 este	9.15 d. e.	11.00 6.
Szt.-Tamás "	5.24 "	4.26 "	6.37 "	Budapest ávt.	2.35 "	6.30 este	8.25 re
Pécska "	5.41 "	4.45 "	7.03 "	Szabadka "	2.35 "	—	9.51 d.
Battonya "	6.10 "	5.15 "	7.38 "	Szeged "	3.10 "	3.07 reg.	2.42 d.
Tompa "	6.20 "	5.26 "	7.53 "	Szőreg "	3.25 "	3.26 "	3.00 "
Pereg "	6.29 "	5.36 "	8.05 "	Deszk "	3.33 "	3.40 "	3.12 "
M.-hegyes "	6.43 "	6.00 "	8.43 r.	K.-Zombor "	3.40 "	4.10 "	3.40 "
Cs.-Palota "	7.15 "	6.21 "	9.08 "	Makó "	3.45 "	4.58 "	4.00 "
Nagylak "	7.32 "	6.42 este	9.30 "	Apátfalva "	3.45 "	5.18 "	4.25 "
Apátfalva "	7.54 "	7.04 "	9.57 "	Nagylak "	3.45 "	5.40 "	4.51 "
Makó "	8.21 "	7.40 "	10.43 "	Cs.-Palota "	3.45 "	5.58 "	5.10 "
K.-Zombor "	8.33 "	8.02 "	11.00 "	M.-hegyes "	3.45 "	6.44 "	5.51 "
Deszk "	9.02 "	8.30 "	11.27 "	Pereg "	3.45 "	6.59 "	6.08 "
Szőreg "	9.17 "	8.47 "	11.46 "	Tompa "	3.45 "	7.19 "	6.18 "
Szeged érk.	9.30 "	9.00 "	12.00 "	Battonya "	3.45 "	7.32 "	6.32 "
Szabadka "	1.20 "	—	6.01 "	Pécska "	3.45 "	8.00 "	7.00 "
Budapest ávt.	1.20 "	8.15 reg.	8.50 "	Szt.-Tamás "	3.45 "	8.16 "	7.17 "
Bécs ny.p.u.	7.05 reg.	2.45/6.15 d. u.	6.35 "	Arad érk.	3.45 "	8.40 "	7.40 "

Mezőhegyesről—Kétegyházára és vissza

Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.	Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.
Mezőhegyes indul	8.40 reg.	6.35 este	Budapest indul	9.30 este	8.10 reg.
Kamarásmajor "	8.52 "	6.47 "	Kétegyháza "	4.41 reg.	3.00 d. u.
Nesze "	9.00 "	6.57 "	Bánkut "	5.02 "	3.21 "
Kovácskőháza "	9.17 "	7.15 "	M.-Bodzás "	5.18 "	3.40 "
Bánhegyes "	9.40 "	7.38 "	Bánhegyes "	5.37 "	4.02 "
M.-Bodzás "	10.02 "	8.00 "	Kovácskőháza "	5.58 "	4.25 "
Bánkut "	10.17 "	8.16 "	Nesze "	6.10 "	4.39 "
Kétegyháza érkezik	10.37 "	8.35 "	Kamarásmajor "	6.18 "	4.48 "
Budapest m. á. v.	7.25 d. u.	5.50 reg.	Mezőhegyes érkezik	6.30 "	5.00 "

Uj-Szt.-Annáról—Kétegyházára és vissza

Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.	Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.
Uj-Szt-Anna indul	8. — d. e.	6.10 este	Budapest máv. indul	9.50 este	8.10 reg.
Simánd "	8.31 "	6.39 "	Kétegyháza "	4.40 reg.	3.05 d. u.
Kisjenő-Erdőhegy "	9.06 "	7.12 "	Elek "	4.56 "	3.24 "
Székudvar "	9.22 "	7.28 "	Ottlaka "	5.07 "	3.36 "
Sikló "	9.37 "	7.39 "	Székudvar "	5.20 "	3.49 "
Ottlaka "	9.51 "	7.51 "	Kisjenő-Erdőhegy "	6.02 "	4.23 "
Elek "	10.07 "	8.07 "	Simánd "	6.28 "	4.52 "
Kétegyháza érkezik	10.20 "	8.22 "	Uj-Szt-Anna érkezik	6.55 "	5.20 "
Budapest m. á. v.	7.25 este	5.50 reg.			

Aradról Temesvárra és vissza.

Állomások	Személy-vonat	Vegyes-vonat	Vegyes-vonat	Állomások	Személy-vonat	Vegyes-vonat	Vegyes-vonat
Arad indul	5.58 e.	6.15 reg.	11.30 d. e.	Temesvár in.	8.00 r.	1.11 d. u.	8.15 ste
Uj-Arad "	6.09 "	6.43 "	11.54 "	Orczifalva "	8.45 "	2.16 "	9.21 "
Németség "	6.27 "	7.05 "	12.19 d. u.	Vinga "	9.02 "	2.46 "	9.48 "
Vinga "	6.46 "	7.32 "	12.47 "	Németség "	9.17 "	3.0 "	10.07 "
Orczifalva "	6.58 "	7.48 "	1.04 "	Uj-Arad "	9.34 "	3.38 "	10.39 "
Temesvár ér.	7.39 "	8.42 "	2.04 "	Arad érk.	9.44 "	3.57 "	10.55 "

Hirdetés.

A nagyméltóságn kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak 1892. évi május 18-án 29226 | VI. sz. a. kelt rendelete nyomán az újra alakítandó **aradi kereskedelmi és iparkamara** beltagjának választására határidőül f. évi december hó 18. napja d. e. 9 órától 11-g, d. u. 3-tól 6-ig a városház földszinti kistermében kitűzetik.

Választandó lesz a megválasztásra jogosult kereskedők közül 24, az iparosok közül szintén 24 tag, kik közül a legtöbb szavazatot nyerő 16-16 a kamarába azonnal belépő rendes tag, — s a többi 8-8 pedig póttag leendő.

Erről az 1868. évi VI. t. cz. 8 ik §-a szerint választási joggal bír, és az Arad sz. kir. város területén lakó kereskedők és iparosok azzal értesítetnek, hogy e jogukat a fent kitett helyen és időben, szavazat-lapok beadásával gyakorolhatják.

A szavazatlapon csak az 1-től 24-ig bezárólag sorrendben irt vagy nyomtatott nevek tulajdonosai vétetnek figyelembe mint olyanok, kik szavazatot nyertek.

Kelt az Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottságának 10147 | 120. 1892. határozatával kiküldött központi bizottságnak 1892. évi november hó 16. napján tartott üléséből.

Institoris Kálmán,
közp. bizottsági elnök.

19819 | 1892.

Hirdetmény.

Közhírré tetetik, hogy az 1892 évben az egyedáruság részére engedély mellett termelt dohány beváltására kiküldött bizottság Arad sz. kir. város területén f. é. december hó 12-től 1893 évi február hó 16-ig fog működni.
Arad, 1892. november 15.

A városi tanács.

M. k. államvasutak Budapest déli üzletvezetőség.

28918. szám.

885. 1-3.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Zombor állomásán 1893. évi május hó 1-én megüresedő vendéglői üzletnek ugyanazon naptól számított három évi időtartamra azaz 1896 évi november hó 1-ig terjedő bérlete iránt ezennel pályázat hirdettetik, mely nyilvános tárgyaláson felbontandó ajánlatok útján döntenek el.

Minden ajánlatnak 50 kros bélyeggel el látva és okmányokkal felszerelve kell lennie; a borítékra pedig a következő felirat irandó: „Ajánlat a m. kir. államvasutak Zombor állomásán levő vendéglői üzletre 28918. számhoz.”

Az ajánlatok borítékba zárva és lepecsételve 1893. évi január hó 5-én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak Budapest-déli üzletvezetősége titkári hivatalához címelve posta útján térti vevény mellett nyújtandók be, bánatpénz fejében pedig 200 szóval kétszáz forint készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban a nevezett üzletvezetőség gyűjtőpénztárána Budapestén 1893. évi január hó 4-én déli 12 óráig leteendő vagy posta útján is beküldhető.

Az értékpapírok a budapesti vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett 14 napnál nem régiebb utolsó s a névértéket meg nem haladó napi árfolyam szerinti értékben számíttatnak.

A vendéglői bérletre vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség III. fergalmi és kereskedelmi osztályában külső kerepesi-ut II. ház II. em. 25. ajtószám) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők; miért is az ajánlattevőről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismeri s azt magára nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadja.

A feltételektől eltérő, vagy a kitézött határidőn túl beérkezett ajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

A m. kir. államvasutak Budapest-déli üzletvezetősége fentartja magának azon jogot, hogy az ajánlattevők közül tekintet nélkül az ajánlott bérösszegre, szabadon választhasson.
Budapestén, 1892. november hó 11-én.

Az üzletvezetőség.

M. kir. államvasutak igazgatósága.

155335 szám.

485. 1-3.

Felhívás és értesítés.

Az 1892. évi XVI. t. cz. alapján megépítendő máramrossziget-körösmező-határszéli I. rendű vasútvonalnak N.-Bocskó állomásától a gácsországi határ közelében fekvő 737. sz. szelvényéig terjedő részén végrehajtandó építési munkák kiadása iránt az alulírott igazgatóság már a közelebbi időben nyilvános versenyt fog hirdetni, mely alkalommal ajánlatok benyújtására csak rövidebb határidő lesz kitűzhető.

Ez okból a vállalkozni szándékozókát felhívjuk, hogy a szóban forgó vonalat már most tekintsek meg, megjegyezven, hogy a vonalnak tájékozást nyújtó átnézeti hosszszelvénye központi tervtáruunkban (Andrássy-ut 73-75, III. emelet, 51. ajtó szám alatt) 3 frt, szóval három forintért megszerezhető.

A vonal vezetésére, valamint a vonalon teljesített talajkutatók eredményére vonatkozó felvilágosítások a nyomjelző kirendeltségnél, Körösmezőn megszerezhetők.

Budapest, 1892. november hó 10-én.

A m. kir. államvasutak igazgatósága.

885-1892 gazd. sz.

889 2-3

Arlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a város által 1893-ban szükséges kefekötői cikkeknek szállítása iránt folyó évi november hó 28-án d. e. 10 órakor arlejtést tart.

Kikiáltási-ár árjegyzék szerint.

Bánompénzül leteendő 25 frt készpénzben vagy elfogadható értékpapírokban.

Az árlejtésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtést megelőzőleg nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek, a gazdasági tanácsnoknál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1892. évi november 14-én tartott üléséből.

Kiadta:

Lócs Rezső,
aljegyző.

14223 | 892.

888 1-3

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város közönsége által 5387. 96 | 888. sz. a. hozott és a nagymélt. m. kir. belügyminiszterium 15193. Va. | 888. sz. intézményével jóváhagyott cselédjutalmazási szabályrendelet 4. § a értelmében ez évben egy 200 frtos cseléd kiházasítási díj lesz kiadandó.

Ezen összegben részesülhetnek törvényes házasságra lépésük alkalmával mindazon jó és hűséges magaviseletű havi vagy évi bér mellett szolgáló 18 évet betöltött, de 30 évet ul nem haladott helybeli vagy idegen illetőségű nő-cselédek, kik kizárólag vagy főleg a házban vagy a család egyes tagjainak szolgálatában teljesítendő munkára fogadtattak fel s Arad sz. kir. város törvényhatósága területén egyfolyában legkevesebb 3 éven át jól és hűségesen szolgáltak, erkölcsileg kifogás alá nem esnek és elszegődöttükkor az I. §-ban érintett 10 krt befizették.

Jelentkezők közül előnyben részesülnek azok, kik a) egy helyben huzamosabb ideig szolgáltak, b) egyenlő minőség eseiében összes szolgálati idejüket véve, legrégebben szolgálnak.

Azon nőcselédek, kik a kiházasítási összeg elnyeréseért pályáznak, kötelesek folyó évi december havának 1-ső napjától kezdve 15-ig kérvényüket a kapitányi hivatalnál írásban beadni, vagy kérelmének jegyzőkönyvbe felvétele végett személyesen megjelenni.

A kérvényhez melléklendő folyamodó keresztlevele s mindazon hiteles okmányok vagy bizonyítványok, melyek alapján a kiházasítási összegért folyamodik.

A kérvényben megnevezendő továbbá a folyamodó leendő hazastársának neve, foglalkozása és illetőségi helye.

A beadandó kérvények erre kinevezett bizottság által fognak tárgyalatni és a jutalom utalványozása végett a városi tanácshoz javaslattal fognak beterjesztetni.

Az illető jutalmazott tanácsi határozattal értesítetik, hogy a kiházasítási összeg kiutalványozását a tanácsnál kérelmezheti, és pedig a határozat kézbesítésétől számítandó 60 nap alatt az illető lelkészi hivatal által kiállított esketési bizonyítvány mellett, mely esetben a anács a 200 frtot az illető alaphól kiutalványozza.

Ha a fennebb kitett idő alatt az összeg kiutalványozása nem kéretik, vagy jutalmazott a házasságot lelkészi bizonyítvánnyal nem igazolja, a jutalmazásra ajánlott igényét elveszti, mennyiben lehet a fennebb megszabott határidőt meghosszabbítani, azt időről időre meghatározni a tanácsnak van joga.

Ha ezen összegért senki sem folyamodna vagy jelentkezők közül a szabályok értelmében az összeget kiutalványozni nem lehetne, az, az alaphól bent marad és jövő évben nem egy, hanem két 200 frtos díj fog az arra érdemes cselédnek kiosztatni.

Kelt Aradon, szab. kir. város kapitányi hivatalánál 1892. november 15-én.

Sarlot Domokos,
főkapitány.

20062 | 892.

3-3

Hirdetmény.

A nagymélt. m. kir. belügyminiszter ur az 5785 | 892. sz. a. kiadott körrendelete nyomán ezennel közhírré tetetik, hogy a szerb kormány tekintettel a cholera terjedésére a következő áruk bevitelét Szerbiába megtiltotta:

- Használt és mosatlan ágylés és fehérmű mint kereskedelmi cikk,
- ócska ruha, mindennemű rongy és szövet hulladék, ócska papír,
- bőrök és bőrből készült belések, továbbá az ebből készült tárgyak, bármilyen legyen is azok természete és alakja;
- nyers, mosott és mosatlan gyapju, marhaló és kecskeszőr, disznóserte, kender, pamut és toll;
- nyers, szárított és sózott belek és hólyagok, valamint az állati nyers termények és hulladékok;
- kaviár, friss, sózott, szárított és elkészített halak;
- a felsorolt cikkek bármelyikének árumintái.

A kereskedelemügyi miniszter ur folyó évi ad 72153. sz. a. kelt rendeleteivel az összes vasúti és hálózati vállalatokat megfelelően utasította.

Arad, 1892. évi november hó 15-én.

A városi tanács.

20259 | 892.

891 1-3

Hirdetés.

A nagymélt. m. kir. belügyminiszterium 87971 | 892. sz. a. kelt rendelete nyomán tekintettel arra, hogy a német birodalom területén a kolera majdnem teljesen megszűnt, a német birodalomból behozandó áruforgalomra nézve kiadott tilalom következőleg módosítottatik:

Behozatali tilalom alá a Németországból származó áruk közül csupán a következők esnek: rongyok, ideértve nem tisztított gyapjuhulladékokat is; használatban volt (ócska) ruházati cikkek (ide értve ócska lábbelit is) a mennyiben kereskedelmi árut képeznek, továbbá használt állapotban lévő ágylés- és fehérműek, ha azok mosatlanul és tisztátalanul kerülnek szállításra. Ezen tilalom alá ócska ruházati cikkek (ócska lábbeliket is ideértve), továbbá használt állapotban lévő de mosott, illetve tiszta fehérmű, a mennyiben ezen tárgyak utipodgyászul szolgálnak, kivétekn. Ezen rendelet, mely a mai napon lép életbe a Németországba általában, valamint egyes részeire vonatkozólag kiadott összes korábbi tilalmi rendeletek hatályukat veszti.

Arad, 1892. november 15-én.

A városi tanács.